

Scientific Working Group on Bloodstain Pattern Analysis (SWGSTAIN): Recommended Terminology

Naučna radna grupa za analizu obrazaca krvnih mrlja: preporučena terminologija

TERMINOLOGIJA PREPORUČENA OD STRANE SWAGSTAIN-a PREVEDENA NA SRPSKI JEZIK

- Autori prevoda - Cilj - Uvod - Svrha osnivanja SWAGSTAIN-a - Preporučena terminologija -

Autori prevoda

1. Ivan Stojanović, specijalista sudske medicine, analitičar obrazaca krvnih mrlja, Institut za sudsku medicinu u Nišu
2. Slobodan Savić, specijalista sudske medicine, Institut za sudsku medicinu u Beogradu, redovni profesor na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Beogradu
3. Dušan Vapa, specijalista sudske medicine, Centar za sudsku medicinu u Novom Sadu, docent na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu

Cilj

Ovaj dokument sadrži preporučene termine za korišćenje prilikom edukacije, diskusije, pisanja ili veštačenja u oblasti analize obrazaca krvnih mrlja.

Uvod

Naučna radna grupa za analizu obrazaca krvnih mrlja (SWGSTAIN) sastoji se od eksperata u oblasti analize obrazaca krvnih mrlja (bloodstain pattern analysis - BPA) iz Severne Amerike, Evrope, Novog Zelanda i Australije. SWGSTAIN obezbeđuje profesionalni forum gde praktičari BPA i pridruženih oblasti mogu diskutovati i evaluirati metode, tehnike, protokole, kontrolu kvaliteta, edukaciju i istraživanja. Krajnji cilj SWGSTAIN-a je da koristi podatke ove profesionalne razmene za rešavanje suštinskih i operativnih pitanja u oblasti BPA i da se izgrade smernice za unapređenje BPA na bazi konsenzusa ili "najbolje prakse".

Svrha osnivanja SWGSTAIN-a

SWGSTAIN je definisao i razvio preporučenu terminologiju za potrebe BPA. Tokom razvoja ove terminologije, SWGSTAIN je sagledao terminologiju koja se naširoko koristi u BPA.

Preporučena terminologija

<u>English</u>	<u>Srpski</u>	<u>Opis</u>
Accompanying drop	Prateća kap	Mala kap krvi koja nastaje kao nusprodukt formiranja glavne kapi krvi.
Altered Stain	Izmenjena mrlja	Krvna mrlja sa karakteristikama koje ukazuju na to da se desila neka fizička promena.
Angle of Impact	Upadni ugao	Oštar ugao (alfa), u odnosu na površinu ciljnog objekta, pod kojim je kap krvi udarila u ciljni objekat.
Area of Convergence	Područje konvergencije	Područje u kojem se seku prave provučene kroz dužu osovinu pojedinačnih mrlja, a koje predstavlja dvodimenzionalnu poziciju izvora krvi.
Area of Origin	Područje nastanka	Trodimenzionalna pozicija mesta odakle je nastalo prskanje krvi.
Backspatter Pattern	Obrazac povratnog prskanja	Obrazac prskane krvi nastao od kapi krvi koje su putovale u suprotnom smeru od smera delovanja sile; povezano sa ulaznom ranom projektila u telo.
Blood clot	Ugrušak krvi	Želatinozna masa nastala kompleksnim mehanizmom koji uključuje eritrocite, fibrinogen, trombocite i ostale faktore koagulacije.
Bloodstain	Krvna mrlja	Depozit (nakupina) krvi na nekoj površini.
Bloodstain pattern	Obrazac krvnih mrlja	Grupisanje ili distribucija krvnih mrlja koje kroz pravilnost ili ponavljajuću formu, redosled ili raspored ukazuju na način njihovog nastanka.
Bubble Ring	Prsten mehurića	Kontura unutar krvne mrlje koja je uzrokovana prisustvom mehurića vazduha u krvi.
Cast-off Pattern	Obrazac odbacivanja	Obrazac krvne mrlje nastao od kapi krvi odbačenih sa zamahnutog predmeta.
Cessation Cast-off Pattern	Obrazac zaustavnog odbacivanja	Obrazac krvne mrlje nastao od kapi krvi odbačenih sa predmeta u pokretu pri naglom zaustavljanju tog predmeta.
Directionality	Usmerenost	Karakteristika krvne mrlje koja ukazuje na pravac iz kojeg je krv naneta na ciljni objekat.
Directional Angle	Ugao usmerenosti	Ugao (gama) između uzdužne osovine prskane mrlje i definisane referentne linije na ciljnom objektu.

Drip Pattern	Obrazac kapanja	Obrazac krvne mrlje nastao kapanjem tečnosti u drugu tečnost, od kojih je makar jedna krv.
Drip Stain	Kapljična mrlja	Krvna mrlja nastala od kapi krvi, a koja je formirana uticajem gravitacije.
Drip Trail	Putanja kapanja	Obrazac krvne mrlje nastao kretanjem izvora sa koga krv kaplje između dve tačke.
Edge Characteristic	Obodna karakteristika	Fizička karakteristika obodne ivice krvne mrlje.
Expiration Pattern	Obrazac iskašljavanja	Obrazac krvne mrlje nastao od krvi izbačene pod pritiskom vazdušne struje iz nosa, usta ili rane.
Flow Pattern	Obrazac slivanja	Obrazac krvne mrlje nastao pomeranjem nakupljene krvi na ciljnom objektu pod uticajem gravitacije ili pomeranjem samog ciljnog objekta.
Forward Spatter Pattern	Obrazac prskanja prema napred	Obrazac krvne mrlje nastao od kapi krvi koje su se kretale u istom pravcu sa pravcem delovanja sile.
Impact Pattern	Obrazac udarca	Obrazac krvne mrlje nastao pri udaranju predmetom po tečnoj krvi.
Insect Stain	Insektna mrlja	Krvna mrlja nastala aktivnošću insekata.
Mist Pattern	Obrazac raspršivanja	Obrazac krvne mrlje nastao raspršivanjem krvi do mikro-kapljica, a kao rezultat velikog intenziteta primenjene sile.
Parent Stain	Glavna mrlja	Krvna mrlja od koje je nastala satelitska mrlja.
Perimeter Stain	Perimetarska mrlja	Izmenjena mrlja koja se sastoji samo od obodne karakteristike prvobitne mrlje.
Pool	Lokva	Krvna mrlja nastala nakupljanjem tečne krvi na ciljnom objektu.
Projected Pattern	Obrazac istiskivanja	Obrazac krvne mrlje nastao izbacivanjem krvi pod pritiskom.
Satellite Stain	Satelitska mrlja	Mala krvna mrlja koja je nastala prilikom formiranja glavne mrlje u trenutku kontakta kapi krvi sa ciljnim objektom.
Saturation Stain	Saturaciona mrlja	Krvna mrlja nastala natapanjem apsorbujućeg materijala tečnom krvlju.
Serum Stain	Serumska mrlja	Mrlja nastala od tečne frakcije krvi (serum) koja je izdvojena prilikom koagulacije krvi.

Spatter Stain	Prskana mrlja	Krvna mrlja nastala od kapi krvi raspršene kroz vazduh delovanjem spoljašnje sile na tečnu krv.
Splash Pattern	Obrazac prolivanja	Obrazac krvne mrlje nastao padanjem ili prolivanjem određene količine krvi na ciljnu površinu.
Swipe Pattern	Obrazac brisanja	Obrazac krvne mrlje nastao transferom krvi sa okrvavljenog predmeta na drugu površinu, sa karakteristikama koje ukazuju na relativno kretanje između ta dva predmeta.
Target	Ciljni objekat	Površina na koju je krv naneta.
Transfer Stain	Transferna mrlja	Krvna mrlja nastala kontaktom okrvavljenog predmeta i ciljne površine.
Void	Praznina	Odsustvo krvi u inače kontinuiranoj krvnoj mrlji ili obrascu krvne mrlje.
Wipe Pattern	Obrazac razmazivanja	Obrazac izmenjene krvne mrlje nastao pomeranjem nekog predmeta kroz postojeću vlažnu krvnu mrlju.